

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ

Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու մասին

Հոդված 1. «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ» Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքի (ԳԽ 06.12.1985) (այսուհետև՝ Օրենսգրք) 1892 հոդվածում կատարել հետևյալ փոփոխությունները՝

1) երկրորդ պարբերությունում «ութունապատիկից մինչև հարյուրապատիկի չափով» բառերը փոխարինել «երկուհարյուրապատիկից մինչև երկուհարյուրհինսապատիկի չափով» բառերով, իսկ «հարյուրապատիկից մինչև հարյուրհինսապատիկի չափով» բառերը փոխարինել «երկուհարյուրհինսապատիկից երեքհարյուրապատիկի չափով» բառերով,

2) չորրորդ պարբերությունում «հարյուրքսանապատիկից մինչև հարյուրհինսապատիկի չափով» բառերը փոխարինել «երեքհարյուրապատիկից մինչև երեքհարյուրհինսապատիկի չափով» բառերով, իսկ «երկուհարյուրապատիկից մինչև երեքհարյուրհինսապատիկի չափով» բառերը փոխարինել «երեքհարյուրհինսապատիկից մինչև չորսհարյուրապատիկի չափով» բառերով:

Հոդված 2. Օրենսգրքի 1893 հոդվածում կատարել հետևյալ փոփոխությունները՝

1) երկրորդ պարբերությունում «հինսապատիկից մինչև ութսունապատիկի չափով» բառերը փոխարինել «երկուհարյուրապատիկից երկուհարյուրհինսապատիկի չափով» բառերով, իսկ «հարյուրապատիկից մինչև հարյուրհինսապատիկի չափով» բառերը փոխարինել «երեքհարյուրապատիկից երեքհարյուրհինսապատիկի չափով» բառերով,

2) չորրորդ պարբերությունում «ութունապատիկից մինչև հարյուրհինսապատիկի չափով» բառերը փոխարինել «երեքհարյուրապատիկից մինչև երեքհարյուրհինսապատիկի չափով» բառերով, իսկ «երկուհարյուրապատիկից մինչև երեքհարյուրհինսապատիկի չափով» բառերը փոխարինել «երեքհարյուրհինսապատիկից մինչև չորսհարյուրապատիկի չափով» բառերով:

Հոդված 3. Օրենսգրքի 1894 հոդվածում կատարել հետևյալ փոփոխությունները՝

1) երկրորդ պարբերությունում «հինսապատիկից մինչև հարյուրապատիկի չափով» բառերը փոխարինել «հարյուրհինսապատիկից երկուհարյուրապատիկի չափով» բառերով, իսկ «ութունապատիկից մինչև հարյուրհինսապատիկի չափով» բառերը փոխարինել «երկուհարյուրապատիկից երկուհարյուրհինսապատիկի չափով» բառերով,

2) չորրորդ պարբերությունում «հարյուրապատիկից մինչև հարյուրհիսնապատիկի չափով» բառերը փոխարինել «երկուհարյուրհիսնապատիկից մինչև երեքհարյուրապատիկի չափով» բառերով, իսկ «հարյուրապատիկից մինչև հարյուրհիսնապատիկի չափով» բառերը փոխարինել «երեքհարյուրապատիկից մինչև երեքհարյուրհիսնապատիկի չափով» բառերով:

Յոդված 4. Օրենսգրքի 189⁵ հոդվածում կատարել հետևյալ փոփոխությունները՝

1) առաջին պարբերությունում «հարյուրապատիկից մինչև հարյուրհիսնապատիկի չափով» բառերը փոխարինել «երկուհարյուրապատիկից երկուհարյուրհիսնապատիկի չափով» բառերով,

2) երկրորդ պարբերությունում «երեսնապատիկից մինչև հիսնապատիկի չափով» բառերը փոխարինել «հարյուրապատիկից մինչև հարյուրհիսնապատիկի չափով» բառերով:

Յոդված 5. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվանից մեկ ամիս հետո:

ՕՐԻՆԱԳԾԻ ԸՆԴՈՒՄԱՆ ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ

Ազգապահպանության գլխավոր երաշխիքներից մեկը մեր մայրենի լեզուն է՝ հայերենը, որի պահպանությունը և պաշտպանությունը օրենսդրական կարևորագույն խնդիր է: 1993թ. ընդունված «Լեզվի մասին» ՀՀ օրենքը, 2002թ. ՀՀ կառավարության հաստատված «Հայաստանի Հանրապետությունում լեզվական քաղաքականության պետական ծրագիրը» և մի շարք իրավական ակտեր ուղղված են հայերենի կանոնակարգմանը, պետական լեզվական քաղաքականության արդյունավետ կիրառմանը:

Այնուամենայնիվ, հասարական կյանքի տարբեր ոլորտներում, զանգվածային լրատվամիջոցներում, գովազդում, պաշտոնական խոսքում քիչ չեն դեպքերը, երբ աղավաղվում, խաթարվում է գրական հայերենը: Ոճական, ուղղախոսական, քերականական սխալները դարձել են համատարած երեւույթ, իսկ ժարգոնը և փողոցի լեզուն հեռուստագովազդի և հեռուստաթերի անբաժան մասն են:

Մայրաքաղաքի և հանրապետության համայնքներում, «Գովազդի մասին» ՀՀ օրենքի համատարած խախտումով (ՀՀ-ում գովազդի լեզուն հայերենն է), ճնշող մեծամասնություն են կազմում օտարալեզու հրապարակային գրվածքները, վահանակները, ցուցանակները, հայտարարությունները: Ոտնահարվում են նաև հայերենով տեղեկատվություն ստանալու սպառողների իրավունքները: Հայերենի պաշտպանվածության ներկա իրավիճակը օրենսդրական բարեփոխման խնդիր է առաջացնում:

Լեզվի տեսչության վերջին տարիների ստուգումները փաստում են, որ իրավախախտումների թիվն աճելու միտում ունի. անգամ կրկնակի ստուգումների ընթացքում վարչական իրավախախտումները չեն վերացվում՝ «Գովազդի մասին» օրենքի 5-րդ հոդվածի տարաբնույթ մեկնաբանությունների պատճառով:

2010 թվականի սկզբում մշտադիտարկումների արդյունքում միայն մայրաքաղաքի կենտրոնական փողոցներում արձանագրվել է հրապարակային գրվածքների, ցուցանակների, գովազդային վահանակների եւ գովազդային ցուցանակների լեզվական ձեւավորման շուրջ 500 խախտում, որոնց վերացման համար առկա օրենսդրական դաշտի պայմաններում կպահանջվի առնվազն 10 տարի:

«Գովազդի մասին» ՀՀ օրենքում գովազդի նկատմամբ ընդհանուր պահանջների ընդլայնումով (Հոդված 5) ու հստակ պարտականությունների սահմանումով վստահ ենք, որ օրենսդրական դաշտում դրական քայլ կապահովենք լեզվական հարաբերությունների կարգավորման եւ հայերենի պաշտպանության ուղղությամբ:

«Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ» ՀՀ օրենսգրքում առաջարկվող փոփոխությունները գործող տույժերից ավելի բարձր տույժեր են սահմանում լեզվի բնագավառում օրենսդրության խախտման համար, ինչը կարծում ենք կնպաստի քաղաքացիների եւ պաշտոնական անձանց պատասխանատվության բարձրացմանը:

Օրենսդրական նախաձեռնության փաթեթի մաս է կազմում նաեւ «Լեզվի մասին» ՀՀ օրենքում լրացումների նախաձեռնությունը, որը եւս ուղղված է գրական հայերենի պաշտպանվածության ամրապնդմանը:

Օրենսդրական նախաձեռնությունը մշակելիս նկատի ենք ունեցել ԱՊՀ մի շարք երկրների իրավական փորձը:

ՅեղիՆակներ` [Լիլիթ Գալստյան](#), [Արա Նռանյան](#), [Արծվիկ Մինասյան](#), [Արմեն Ռուստամյան](#), [Յրայր Կարապետյան](#), [Բագրատ Սարգսյան](#), [Արտյուշ Շահբագյան](#)